

Česká inspekce životního prostředí

—

PŘESTUPKY, JINÉ SPRÁVNÍ DELIKTY
A SANKCE PŘI OCHRANĚ
A POVOLOVÁNÍ KÁCENÍ DŘEVIN

Ing. Pavel Korábek

31.5.2016, Litomyšl



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Působnost OOP ČIŽP

- **podle zákona č. 114/1992 Sb.**
- Inspekce dozírá, jak jsou orgány státní správy, právníckými a fyzickými osobami dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí, která se týkají ochrany přírody a krajiny.
- Může nařídit omezení, případně zastavit škodlivou činnost
- Může vyžadovat prokázání původu ZCHD, případně odebrat jedince ZCHD za neprokázání původu
- Ukládá pokuty fyzickým a právníckým osobám

Pojem přestupku

- **Zákon č. 200/1990 - § 2**
- **Zaviněné jednání** – vnitřní psychický stav pachatele k protiprávnímu jednání a jeho následku, jednání i opomenutí
- **Které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti ochrana** – tzv. materiální znak – jednání uvedená ve skutkové podstatě obvykle naplňuje materiální znak
- **A je za přestupek výslovně označeno v zákoně** – buď v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně.

Jiný správní delikt

- **Není definován právním předpisem**
- **Nezkoumá se zavinění** – objektivní odpovědnost za následek spojený s protiprávním jednáním
- **Škodlivý následek** je dán prováděním činnosti a jeho účinkem – poškozením nebo zničením dřevin

Přestupek a jiný správní delikt

- V senátu se projednává návrh zcela nového zákona

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

- obsahuje nově společnou definici pro stávající přestupky i delikty (předpokládaná účinnost od 1.7.2017):

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

- U fyzické osoby bude dále vyžadováno zavinění

Přestupky a dřeviny

- Zákon č. 114/1992 Sb., § 87

Orgán ochrany přírody uloží fyzické osobě pokutu ve výši **do 10 000 Kč**, která se dopustí přestupku tím, že

- **nesplní ohlašovací povinnost určenou tímto zákonem**

do 20 000 Kč, která se dopustí přestupku tím, že

- **poškodí nebo bez povolení pokácí dřevinu rostoucí mimo les**

do 100 000 Kč, která se dopustí přestupku tím, že

- **poškodí nebo zničí památný strom**
- **pokácí bez povolení nebo závažně poškodí skupinu dřevin rostoucích mimo les**

Správní delikty a dřeviny

- Zákon č. 114/1992 Sb., § 88

Orgán ochrany přírody uloží právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti pokutu ve výši

do 1 000 000 Kč, která se dopustí protiprávního jednání tím, že

- **poškodí nebo zničí památný strom**
- **poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les**
- **nesplní ohlašovací povinnost podle tohoto zákona**

Činnost ČIŽP

- **ČIŽP je vnímána veřejností jako orgán státní správy, na který se mohou obracet kdykoli se svými podněty v případě domnělého i skutečného porušování zákona na úseku ochrany přírody.**
- **Velké množství podnětů**

Pařez

Pařez

Pozemek součástí PUPFL?

Pozemek součástí VKP?

Strom součástí stromořadí?

Rozměry pařezu?

Nálet na hrázi?

Ovocný strom - pozemek součástí zahrady, zastavěné plochy a nádvoří, ostatní plochy se způsobem využití zeleň, vše v zastavěném území?



Zákonné nebo nezákonné

**Vydáno povolení ke kácení –
obecní úřad**

**Kácení na oznámení –
úřad ORP nebo AOPK**

Kácení podle § 8 odst. 4

**Úřad ORP nebo AOPK
náležitosti**



Pařez nebo ořez?

Metodický pokyn MŽP k aplikaci § 8 a § 9 zákona:

Pařez lze chápat jako část stromu, která zůstává zakotvena kořeny v zemi.

Obvyklá výška pařezu je 1/3 průměru kmene na pařezu

V odůvodněných případech lze ponechat i pařez přiměřeně vyšší.



Zapojený porost dřevin

Zapojené porosty dřevin

- Nad 40 m²

Problematické stanovení:

- Víceetážové porosty
- Směs dřevin o obvodech okolo 80 cm



Příklad kácení stromů – krajinný ráz

- **Kácení většího počtu dřevin na delším úseku**
- **(desítky nebo stovky kusů)**
 - Povolení ke kácení několik obecních úřadů
 - Uložení náhradní výsadby ze strany obcí jen ojediněle
 - **Postup ČIŽP:**
 - Ve správním řízení uložena sankce
 - Podnět k přezkumu rozhodnutí o povolení kácení dřevin obecních úřadů
- **Důsledek:** odstranění všech dřevin tj. ztráta všech funkcí, které na daném úseku plnily



Příklad kácení stromů – krajinný ráz



Příklad kácení stromů - ZCHD

Kácení stromů s výskytem ZCHD a ptáků

– Postup ČIŽP:

- Řízení o omezení, případně zastavení škodlivé činnosti
 - V případě již provedeného zásahu - ve správním řízení uložena sankce
 - V případě úhynu ZCHD podání oznámení o podezření na spáchání trestného činu
 - Podnět k přezkumu rozhodnutí o povolení kácení dřevin obecních úřadů
-
- **Důsledek:** Zničení biotopu ZCHD, případně přímé zničení jedinců ZCHD



Příklad kácení stromů - páchník



Poškození dřevin – (ne)výchovný řez

Poškození dřevin nesprávným ořezem

- velmi mladé stromky
- obvody do 15 cm
- prostranství v centru obce
- nesprávná technologie řezu
- zničený habitus dřevin

Postup ČIŽP:

- Ve správním řízení uložena sankce
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku, nutnost výměny



Poškození dřevin – (ne)výchovný řez

Poškození dřevin nesprávným ořezem

- mladé stromy několik let po výsadbě
- obvody 30 – 40 cm
- stromořadí podél silnice III třídy
- nesprávná technologie řezu
- zničený habitus dřevin

Postup ČIŽP:

- Ve správním řízení uložena sankce
- Subjekt následně zmírnil následky opravnými úpravami dřevin
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin - vyvětvení

Poškození většího počtu dřevin nesprávným ořezem

- Větší obvody – jednalo se o vzrostlé hodnotné dřeviny
- Nesprávná technologie řezu – velké pahýly (nákaza), velké řezné rány, vyvětvení
- **Postup ČIŽP:**
 - Ve správním řízení uložena sankce
 - Subjekt následně zmírnil následky opravnými úpravami dřevin
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin – ořez

Poškození dřevin nesprávným ořezem

- vzrostlé stromy v zástavbě
- sekundární koruny odstraněny hluboko do primární koruny

Postup ČIŽP:

- Ve správním řízení uložena sankce
- Vlastník následně z důvodu poškození požádal o povolení kácení
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin – ořez



Poškození dřevin – sekundární koruna

Poškození dřevin nesprávným ořezem

- vzrostlé stromy v zástavbě
- již dříve ořezávaná koruna
- sekundární koruna zcela odstraněna

Postup ČIŽP:

- Ve správním řízení uložena sankce
- Nutnost dalšího ošetřování
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin – strojový ořez

Poškození dřevin nesprávným ořezem

- vzrostlé stromy podél okraje polí a polních cest
- Použití nevhodné techniky

Postup ČIŽP:

- Ve správním řízení uložena sankce
- **Důsledek:** Hrubé poškození dřevin



Poškození dřevin – strojový ořez



Poškození dřevin – strojový ořez



Poškození dřevin – prohloubení příkopu

- **Hloubení příkopu**
 - Poškození kořenových systémů dřevin
 - **Postup ČIŽP:**
 - Ve správním řízení uložena sankce
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin – stavební činnost

- **Hloubení výkopu**
 - Poškození kořenových systémů dřevin
 - Rychle provést a zasypat
 - Postup ČIŽP:
 - Ve správním řízení uložena sankce
- **Důsledek:** významné zkrácení životnosti dřevin na daném úseku



Poškození dřevin – torzo

Umělecké úpravy torz dřevin

- Úprava dřevin ořezem „na sochu“
- Povolené pokácení dřeviny na vysoký pařez



Poškození dřevin – navrtání kmene

Zásahy do dřevin

- Často dřeviny, jejichž kácení nebylo povoleno
 - **Postup ČIŽP:**
 - Součinnost s Policií ČR
 - Vlastník nemá zájem na objasnění
 - Pokuta za zničení dřeviny
- **Důsledek:** Zničení dřeviny



Poškození dřevin – herbicidy

Herbicidy

- Často nechtěné poškození nebo zničení mladých výsadeb
 - **Postup ČIŽP:**
 - Pokuta za zničení dřevin
 - Opatření k nápravě ve formě nové výsadby
- **Důsledek:** Zničení dřeviny



Poškození dřevin – navážka zeminy

Stavební činnost

- Častý způsob poškození dřevin
 - **Postup ČIŽP:**
 - Pokuta za zničení dřevin
 - Opatření k nápravě ve formě odstranění navážky
- **Důsledek:** Zkrácení životnosti dřevin



Poškození dřevin – zatopení vodou

Stavební činnost

- Méně častý způsob poškození dřevin změnou výšky hladiny vody
 - **Postup ČIŽP:**
 - Pokuta za zničení dřeviny
- **Důsledek:** Odumření dřeviny



Poškození dřevin?

Poškození dřevin zanedbanou péčí

- Mladé výsadby
- Absence výchovného řezu

- **Důsledek:** Vznik závažných defektů růstu, zkrácení životnosti dřeviny



Poškození dřevin?

Poškození dřevin zanedbanou péčí?

- Zarůstající úvazky
- Poškození opěrami



Děkuji vám za pozornost.

Ing. Pavel Korábek
pavel.korabek@cizp.cz
www.cizp.cz



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ